

Asia: VN/26856/2023

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle uudeksi alueidenkäyttölaki

Lausunnonantajan lausunto. Lausuntopalautteen käsittelyn helpottamiseksi ympäristöministeriö pyytää, että lausunto jaotellaan lausuntopyynnössä ilmoitettujen väliotsikoiden mukaisesti.

Kommentit luvusta 1 Yleiset säännökset

-

Kommentit luvusta 2 Viranomaisten tehtävät

-

Kommentit luvusta 3 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

-

Kommentit luvusta 4 Maakuntakaava

Lakiluonnoksessa kaavahierarkian uudistaminen, erityisesti maakuntakaavoituksen rajausta strategisiin kysymyksiin, korostaa kuntien ja seudullisten toimijoiden vastuuta myös vesihuollon yhteensovittamisessa. Vesilaitosyhdistys toivoo, että lakiin sisällytetään selkeä velvoite ottaa vesihuoltojärjestelmä huomioon kaavojen valmistelussa kaikilla tasoilla.

Laki tuo tarpeellista tukea seudulliselle yhteistyölle, mikä on vesihuollon kehittämisen ja investointien kannalta tervetullutta. Lakitekstissä olisi syytä erikseen mainita teknisen huollon infrastruktuurin – mukaan lukien vesihuollon – suunnittelutarpeet osana MAL-yhteistyötä.

Kommentit luvusta 5 Yleiskaava

-

Kommentit luvusta 6 Asemakaava

-

Kommentit luvusta 7 Vähittäiskaupan suuryksiköitä koskevat erityiset säännökset

-

Kommentit luvusta 8 Tuulivoimarakentamista koskevat erityiset säännökset

-

Kommentit luvusta 9 Aurinkovoimarakentamista koskevat erityiset säännökset

-

Kommentit luvusta 10 Ranta-alueita koskevat erityiset säännökset

-

Kommentit luvusta 11 Kaavoitusmenettely ja vaikutusten selvittäminen kaavaa laadittaessa

Vesilaitosyhdistys pitää tärkeänä ilmastonmuutokseen sopeutumista ja huoltovarmuutta koskevia kirjauksia. Lakitekstiä voisi edelleen selkeyttää määrittelemällä, miten vesihuollon riskienhallinta- ja varautumisratkaisut tulee huomioida kaavapäätöksissä.

Lakiin tulisi sisällyttää velvoite kuulla vesihuoltolaitosta, mikäli kaavan vaikutukset kohdistuvat vedenhankintaan, viemäröintiin tai vesihuollon infrastruktuuriin.

Kommentit luvusta 12 Asemakaavan ja yleiskaavan laatimisaloite ja asemakaavan ja yleiskaavan laatiminen yhteistyössä

-

Koemmentit luvusta 13 Merialuesuunnittelu

-

Kommentit luvusta 14 Kansallinen kaupunkipuisto

-

Kommentit luvusta 15 Valtion rajat ylittävät ympäristövaikutukset

-

Kommentit luvusta 16 Pakkokeinot ja seuraamukset

-

Kommentit luvusta 17 Kaavan ja muun päätöksen tiedoksiantoa koskevat säännökset

-

Kommentit luvusta 18 Muutoksenhaku

Valitusoikeuden sidonnaisuus muistutuksen tekemiseen kaavaprosessin aikana korostaa vesihuoltolaitosten tarvetta tiivistää yhteistyötä kuntien kaavoittajien kanssa ja seurata entistä tarkemmin kaikkia kaavahankkeita. Vesihuoltolaitoksille tulee varmistaa riittävän varhainen tiedonsaanti ja osallistumismahdollisuus, jotta niiden asiantuntemus voidaan hyödyntää.

Kommentit luvusta 19 Kaavan ja muun päätöksen tiedoksiantoa j voimaantuloa koskevat säännökset

-

Kommentit luvusta 20 Erinäiset säännökset

-

Kommentit luvusta 21 Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

-

Kommentit alueidenkäyttölain muuttamisesta (liitelaki, nimike muuttuu laiksi kaavojen toteuttamislaki)

Vesilaitosyhdistys näkee alueidenkäyttölain ja -asetuksen uudistuksen myönteisenä mahdollisuutena vahvistaa vesihuollon asemaa osana kestävästä yhdyskuntasuunnittelusta. Vesilaitosyhdistys toivoo, että valmistelussa huomioidaan vesihuollon elintärkeä rooli ilmastokestävyyden, huoltovarmuuden ja turvallisuuden näkökulmista.

Opas- tai ohjeaineistoa tarvitaan lain ja asetuksen toimeenpanoon erityisesti kuntien ja vesihuoltolaitosten yhteistyön tueksi.

Kommentit rakentamislain muuttamisesta

-

Luonnos uudeksi alueidenkäyttöasetukseksi viimeistellään ja siitä pyydetään lausunnot syksyllä 2025. Jos haluatte jo nyt antaa siitä kommentteja niin voitte tehdä sen tässä.

Vaikutusten arviointi: Asetusluonnoksen 1 § sisältää kattavat vaikutusalueet. Vesihuoltolaitosten näkökulmasta on keskeistä, että veden saatavuus, laatu, hulevesien hallinta ja jätevesien käsittely otetaan kaavojen vaikutusten arvioinnissa järjestelmällisesti huomioon. Vesilaitosyhdistys suosittelee asetukseen esimerkkiä teknisen huollon sisältämistä osa-alueista (vesi-, viemäri-, energia- ja tietoliikenneverkot).

Kaavaselostusten sisältö: Kaikkien kaavatasojen selostuksissa asetetaan vaatimuksia teknisen huollon

vaikutusten kuvaamiselle. Vesilaitosyhdistys toivoo, että kaavaselostuksiin sisällytetään aina selvitys vesihuollon järjestämisen mahdollisuuksista, kapasiteetista sekä yhteydestä olemassa olevaan verkostoon.

YVA-menettelyn ja kaavoituksen yhteensovittaminen:

Yhteensovitus tuo mahdollisuuden varhaiseen vaikuttamiseen, mikäli vesihuoltoon kohdistuu olennaisia vaikutuksia. Asetusteksti on tältä osin selkeä, mutta Vesilaitosyhdistys suosittelee täydentämään ohjeistusta siitä, milloin vesihuoltolaitos on "asian todennäköisesti koskettava viranomainen".

Asetuksessa voitaisiin täsmentää, että tekninen huolto sisältää vesihuollon ja hulevesien hallinnan, jotka on käsiteltävä erillisinä osa-alueina.

Jännäri Joonas
Suomen Vesilaitosyhdistys ry - Lakiasianpäällikkö